

TARBIJAVAIKLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/22-03316-012
Otsuse kuupäev	28. juuni 2022
Komisjoni koosseis	Esimees Jüri Aava, liikmed Arno Sillat, Signe Naarits
Tarbija	
Kaupleja	NP autod OÜ, 14028002
Tarbija nõue	Lepingust taganemine.
Asja läbivaatamise aeg	21. juuni 2022

Resolutsioon:

1.Jätta avaldus rahuldamata.

Asjaolud:

Tarbija ostis 27.12.2021 kauplejalt sõiduki Seat Altea 4 Freetrack reg märgiga 145 BBD hinnaga 4499 eurot. Sõidukil ilmnesid erinevad puudused, mille osas pooled kokkuleppele ei jõudnud. Tarbija avalduse kohaselt müüdi talle märkimisväärsete puudustega auto ning kaupleja muutis suulist kokkulepet omavoliliselt, sest pooled leppisid kokku auto asendamise, kuid kaupleja hakkas ilma tarbijat informeerimata siiski autot parandama. Esmalt lasi tarbija autot kontrollida 03.01.2022 ettevõttes Talli Auto, kuid selle ülevaatuse kohta tal dokument puudub, kuid tarbijal oli võimalus veenduda, et autol on rohkelt vigu. Tarbija pöördus 06.01.2022 kaupleja poole ja andis teada, et autol on veekahjustused ja juhupoolne põrand läbi vettinud, mootor suitseb, eesmine parem lanseroni tala tugeva korrosioonikahjustusega, vasak samuti kahjustunud, esimene parempoolne veovõlli kate puudu, pidurkettad ja -klotsid vajavad vahetust, tagaluugi lukk ei tööta. Tarbija põhisooviks oli auto siiski tagastada.

Tarbija tagastas auto kauplejale 09.01.2022 ja 12.01.2022 teatas kaupleja et ettevõtte on siiski otsustanud auto remontida ja varasemalt pakutud asendusest keelduti. Kaupleja üritas autot remontida ja tarbija sai auto 29.01.2022 tagasi, kuid 31.01.2022 andis tarbija peale auto kättesaamist teada, et enamus puudustest on siiski jäetud kõrvaldamata ning tarbija soovis lepingust taganeda ja 4598 euro tagastamist, millest kaupleja keeldus. Kuna kaupleja hinnangul oli auto väidetavalt sõidukorras ja puudused kõrvaldatud, siis lasi tarbija autot kontrollida AS-il Topauto, kes tuvastas 04.03.2022 hulgaliselt puuduseid. Puuduste kõrvaldamiseks esitati tarbijale hinnapakkumine summas 5370,87 eurot. Tarbija nõudeks on lepingust taganemine rahalise nõudega 4781,67 eurot, sõiduki müügihind 4499 eurot, auto ümbervormistamise riigilõiv summas 61,00 eurot, sõiduki ümbervormistamise tasu summas 31,67 eurot ning Top Auto AS poolt väljastatud arve nr 2327126 summas 190 eurot.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja vastuse kohaselt pöördus tarbija 06.01.2022 nende poole e-kirjaga, milles tõi välja autol esinevad väidetavad puudused. Kaupleja ei lubanud enda sõnul kõiki mainitud puuduseid kõrvaldada, vaid need puudused, mis on olemas ja milliseid oleks potentsiaalselt võimalik käsitleda müügilepingu rikkumisena, mille eest kaupleja oleks võinud vastutada. Seejuures ei tunnista kaupleja müügilepingu väidetavat rikkumist ja vastutust väidetavate rikkumise eest. 27.01.2022 andis kaupleja tarbijale sõiduki otsese valduse üle ja edastas

teostatud tööde loetelu arve. 31.01.2022 teatas tarbija müügilepingust taganemisest ja kaupleja vaatas enda sõnul auto veelkordselt üle ja oli seisukohal, et pretensioonis esitatud puuduseid ei esine, millest tarbijale 18.02.2022 teada anti. Kaupleja peab tarbijat kasutatud autode edasimüüjaks, järeldades seda Facebookis viimaste aastate jooksul avaldatud müügikuulutustest, mistõttu on kaupleja seisukohal, et avaldajat ei saa antud olukorras käsitleda tarbijana.

Kaupleja viitab müügilepingu punktile 5, mille kohaselt leppisid ostja ja kaupleja omavahel kokku, et ostja on teadlik, et tegemist on kasutatud mootorsõidukiga, mis ei ole uueväärne. Lepingu eseme erinevad osad, detailid ja sõlmed võivad vajada väljavahetamist või remonti, võivad olla purunenud või puruneda peale seda, kui ostja saab mootorsõiduki valduse. Lepingu punkti 5 puhul on tegemist tingimusega, mille kohaselt ostetakse asi sellises seisundis nagu see on ja üleandmise-vastuvõtmise aktis olete kinnitanud, et ostate mootorsõiduki seisundis nagu see on.

Kaupleja selgituse järgi omas tarbija ka enne ostu sooritamist võimalust auto üle vaadata ja sellele juhti ka lepingu punktis 4 tähelepanu, mistõttu kõik avalduses väidetavad puudused oleksid tuvastatud mootorsõiduki tavapärase ülevaatus käigus ülesvaatuspunktis, remonditöökojas või automargi esinduses. Seetõttu ei saa neid kaupleja sõnul pidada varjatud puudusteks. Tegemist on 14 a vana autoga, mistõttu on mõistlik eeldada, et sellisel autol ka teatud kulumisest tingitud puudused on ning ei saa eeldada uue mootorsõidukiga samaväärset kvaliteeti.

Kaupleja rõhutas korduvalt, et isegi pärast väidetavate puuduste avastamist ei muutunud mootorsõiduk kasutuskõlbmatuks ja seda oli võimalik ka edaspidi eesmärgipäraselt kasutada ning autoga läbiti vahepeal 1000 km, mis näitab, et sõiduk oli sõidukõlbulik. Kaupleja juhib tähelepanu ka sellele, et autol on kehtiv tehnoülevaatus ja liikluskindlustus ning auto on kasutuses, mis viitab auto kasutuskõlblikkusele. Niiskuskahjustusi kaupleja ei tuvastanud ja tegemist oli tavalise niiskusega talvisel auto kasutamisel, samuti ei läinud aknad proovisõidul uduseks. Keevitustöid teostas kaupleja vajalikus ulatuses ja liigset suitsu auto välja ei aja, mida kinnitab ka tehnoülevaatus. Pidurikettaid peab kaupleja kuluosadeks ja neid ta vahetanud ei ole. Mis puutub mootorikattesse, abiseadmete rihma vilinasse, tolmu katete katkiolekusse, siis ei välista kaupleja, et puudused võisid tekkida tarbija kasutusaja jooksul, samuti pole kaupleja arvates usutav, et tarbija ei märganud kliimaseadme mittetöötamist. Tarbija sõlmis müügilepingu hoolimata asja puudustest või vähemalt pidi ta nendest teadlik olema ja seega ei saa tarbija müüja suhtes õiguskaitsevahendeid kasutada.

Kokkuvõtvalt on kaupleja seisukohal, et tarbija avaldus tuleb jätta rahuldamata.

Komisjoni põhjendus:

Komisjon tutvunud põhjalikult dokumentaalsete tõenditega asub seisukohale, et avaldus tuleb jätta rahuldamata.

Riigikohus on kohtulahendis 3-2-1-23-10 p 12 leidnud, et VÕS § 217 lg 2 p 6 kohaselt ei vasta asi muu hulgas lepingutingimustele, kui tarbijalemüügi puhul ei ole asi seda liiki asjadele tavaliselt omase kvaliteediga, mida ostja võis mõistlikult eeldada, lähtudes asja olemusest ja arvestades asja müüja, tootja, varasema müüja või muu vahendaja poolt asja teatud omaduste suhtes avalikult tehtud avaldusi, eelkõige asja reklaamimisel või etikettidel. Pooled ei vaidle selle üle, et tegemist oli kasutatud autoga. Kasutatud asjade puhul tuleb kolleegiumi hinnangul arvestada sellega, et asja senisest tavapärasest kasutamisest tingitud kulumine ja sellega kaasnevad puudused, mida sarnastel uutel asjadel ei esine, ei kujuta endast veel lepingutingimustele mittevastavusi. Samas tuleb lepingutingimustele mittevastavust jaatada siis, kui asjal on puudusi, mida müüdud asjaga võrreldavatel kasutatud asjadel tavaliselt ei esine.

Riigikohtu tsiviilkolleegium on kohtulahendi 3-2-1-156-11 p 19 leidnud, et müüja vastutuse hindamisel ostuhinna alandamise eeldusena ei ole VÕS § 105 esimese lause järgi tähtsust, kas rikkumine on vabandata VÕS § 103 mõttes. Müüja vastutust hinnatakse mitmete erisätete alusel (vt ka nt Riigikohtu 30. novembri 2005. a otsus tsiviilasjas nr 3-2-1-131-05, p-d 11, 13; 26. septembri 2007. a otsus tsiviilasjas nr 3-2-1-71-07, p 14). Nendest tulenevalt vastutab müüja müüdud asja puuduse eest eelkõige siis, kui on täidetud järgmised tingimused:

- puudus oli olemas riisiko ülemineku ajal ostjale (VÕS § 218 lg 1);
- puudus ei tulenenud ostjast (VÕS § 101 lg 3);
- ostja ei teadnud lepingu sõlmimise ajal puudusest ega pidanudki teadma (VÕS § 218 lg 4);
- sõlmitud ei ole müüja vastutust piiravat kokkulepet või ei saa müüja sellele tugineda (VÕS § 221 lg 2);
- ostja on teatanud puudusest müüjale mõistliku aja jooksul pärast seda, kui ta puudusest teada sai või pidi teada saama, v.a kui teatamata jätmine on mõistlikult vabandata VÕS § 220 lg 3), puudus tekkis müüja tahtluse või raske hooletuse tõttu (VÕS § 221 lg 1 p 1) või kui müüja puudusest teadis või pidi teadma, kuid ei avaldanud seda ostjale (VÕS § 221 lg 1 p 2).

Tarbija ostis kauplejalt kasutatud sõiduki, millel esinesid tavapäraselt kulumisega kaasnevad puudused. Tarbija kinnitas 27.12.2021 üleandmise-vastuvõtmise aktil, et tutvus sõidukiga ning teda teavitati sõiduki seisukorrast. 06.01.2022 pöördus tarbija kaupleja poole pretensiooniga. Kaupleja tegi omal kulul sõidukile parendusi 854, 55 euro väärtuses.

Komisjoni hinnangul on tegemist kasutatud mootorsõidukiga, siis ei saa kvaliteedi määramiseks kasutada standardeid, norme, mudeleid ja kirjeldusi. Sellisel juhul tuleb lähtuda VÕS § 77 lg 1 teisest lausest, mille kohaselt peab võlgnik kohustuse täitma asjaolusid arvestades vähemalt keskmise kvaliteediga. Tarbijal oli mõistlik võimalus kontrollida kasutatud sõiduki tehnilist ja välist olukorda asjatundja kaasamisel, tarbija tutvus mootorsõiduki välise ja tehnilise seisukorraga või talle võimaldati seda teha, väidetavad puudused olid äratuntavad ehk tavapärase tehnilise kontrolli raames kergesti tuvastatavad. Komisjoni hinnangul nõustus tarbija asja ostma sellises seisundis nagu see müüdi. Kasutatud asjade puhul tuleb arvestada, et asja senisest tavapärasest kasutamisest tingitud kulumine ja sellega kaasnevad puudused, mida sarnastel uutel asjadel ei esine, ei kujuta endast lepingutingimustele mittevastavusi. Mõistlik eeldada, et kasutatud sõiduki detailid on vähemal või suuremal määral kulunud ning vajavad eksploatatsiooni käigus kontrollimist ja asendamist. Tarbija sõiduk oli Transpordiameti andmetel läbinud tehnoülevaatus, mis kehtib kuni detsembrini 2022, seega ei esinenud tarbijale müüdud sõidukil müügilepingu sõlmimise hetkel selliseid puudusi, mida sarnastel kasutatud sõidukitel tavaliselt ei esine ning annaksid põhjust lepingutingimustele mittevastavust jaatada.

Ülaltoodust tulenevalt jätab komisjon avalduse rahuldamata.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Jüri Aava
/allkirjastatud digitaalselt/

Signe Naarits
/allkirjastatud digitaalselt/

Arno Sillat
/allkirjastatud digitaalselt/